

an huga og gevur sjónini dýpd. Vit eru ov nær til at kunna siga slíkt sjálfv. Og soverðnum er bókin full av.

2. Folket. Her siggja vit Foroyingin, sum hann er fgerandi í stríð og hvíld. Vit siggja fyrstaðin milt á golvinum. Latum okkum einast um at skúgva hann út til eitt bróst, men alt tað sama uttanfyri fyrstaðin siggja vit várar egnu. Vit siggja teir eisini, tá teir rýma frá fyrstaðnum og spjást út um høvini. Tað var eitt fali fyrri vára gomlu mentan. So kom fjóðskapurarslan við síni botandi hond. Men her sleppur høvindi frásøgnini og stígur fram sum tann gløggi leiðbeinarin: »Den nationale Bevegelse har sikkert interesset sig for lidt for Samfundet. Det vilde utvivlsomt været heldbringende om man forlod den gamle lyriske og meget stemningsbevegelse Kurs og søgte en mere social indstilling. Den nationale Sag er jo i sin inderste Grund et socialt Spørgsmaal.«

3. Fiskeriet. Tað kennist so sterkt og rætt, tá hann her setur fiskiskapin upp sum eitt alsamt kríggj. at óvitanir læra at nýta vápn, úr, líka skjótt sum teir læra at nýta spón; men tá hann sigur: »Efterhaanden har de (sjømenninir) erhvervet et saadant Anlæg for det (fiskiskapin) at de ogsaa med Liv og Lyst gaar op i det,« so fær hann kanska ikki bert viðhald, tí tað er eyðsýnt, at fiskiskapin hvíllir sum ein tung hond á fólkunum, og tað er eitt sjónligt rák í tí yngra liðinum burtur frá snorinum. Deildin endar við hesum orðum: »... Ingen Tvivl om, at de færøske Eksportører ved Sammenhold og en dydlig gennemført Propaganda vilde kunne styrke og underbygge deres Stilling paa Verdens-fiskemarkedet.«

4. Landbruget. Grundtónin í hesari deild er tann, at forøyskt jarðarbrúk er fallið niður fyri, tað er ikki loyst úr sínari miðalaldarstöðu og nútíðin ger miðalaldarlagið ónýttligt, hann peikar á, at her týtur lóggáva, skúlaskapur, peningur og endar greinina soleiðis: »Det er ikke blot af økonomisk men ogsaa af Samfundsmæssig Betydning, at den færøske Befolkning knyttes nærmere til den Jord, der i saa mange Aarhundreder har været Kernen i deres Tilværelse. Det vil ikke blot give bedre Kaar, det vil ogsaa give mere stabile sociale Forhold. Det er ikke godt for et Folk at skulle bygge hele sin Eksistens paa Havet.«

5. Hvalfangst. Grindadráp er egið fyri Foroyar. Tí helur høvindi tað so sjónligt fram og við stórum frásøgnulisti skapar hann eina hugtakandi deild um hetta. Og hann er stuttligur: »Mændene slap hvad de havde mellem Hænderne, styrtede hjem efter deres Hvalspyd og stak til Søs. Sad man i Kirken og hørte en Gudstjeneste, smed man omgaende Salmehogen og lod Præst være Præst. Laa man i Sengen,

ja, saa snappede man lige Buxerne og tog dem paa paa Vej ned til Baanden.« Hóast tað má sannast, at grindadráðið er so-mikið kólnað nú flestu staðni, at vit væl hava tíð at grýða okkum inni og kanska eisini lata brøkurnar ordna eitt sindur, áðrenn vit fara nakran veg, fellur hetta okkum tó so væl at lesa — og tað lærir okkum at meta dagin í dag.

6. Fuglefangsten. Bjargarlívið er eisini so »forøyskt«, at tað fær góða rúmd í bókini. Hovundurin tekur okkum við í bakkan og gevur okkum varhugan av teim sterku og djúpu kemslum, sum eru uppi við bjargarlívið og gevur okkum so gjølla fatan av, at her hevur ein av okkara mest »forøysku« sálarsveigjum fingið stítt ljóð.

7. Historie. Grein grein er búgvín at vera læra fyri mangan »sogumanninn« tí hon er so varðliga skrivað, og hovundurin leggur sær eina við at vera søguliga sannur, kemur ikki sjálvlíklókur uppí og ratar alt um til tað er eftir hansara høvdi; nei hann heldur »seg« uttan fyri, og letur tíðina ganga. Líka til tað liður so langt út, at hann sær seg við vissu kunna gera líti, tá stígur hann fram og kennist búgvín, sigur t. d.: »Den politiske Strid har været ret resultatløs. Den har i de sidste 28 Aar formet sig sig som en bestandig Tovtrækning om de samme Programpunkter. Selvstyremændene har dog opnaaet, at Lagtinget har faaet et større Virkefeldt og større Indtægt.«

Greinin endar við: »Den politiske Strid har i den Grad optaget alle Sind, at social Forsorg og megen anden nyttig Reformlovgivning er blevet forsvundet — til stor Skade for det færøske Samfund.«

8. Øerne rundt. Her leiðir hovundurin lesarin runt til øll skjaldsóm stóð, hann kennir og til nærur allar bygdir. Hvarja ferð hann kemur til søguligt stóð, stoggar hann og sigur frá. Soleiðis skapar hann lív og dýpd í sína Forøya mynd. Kanska, hann ger alt so »mægtigt«, verður einhvør at siga; men tað er gjørt við vilja, tað er ættanin við bókini ið ásetur tað. Og henda ættan er røkt við skili.

Pettlið um Havnina er vert at varnast: Fyrst sigur hann, at gamli býurin er ein avgjördur norðurlandabýur frá miðöldini hann skrivur við góðsku fyri tí gomlu Havnini; men um ta nýggju sigur hann: »Men det moderne Thorshavn skal man ikke studere altfor indgaaende. De mange maledte Træhuse ser paa Afstand venlige ud, men paa nært Hold er de hverken pene eller morsomme. Det samme gælder de nye Betonhuse.«

Tá hovundurin her fer at rósa og lasta er tað ivaleyst ikki tí, at hann vil hava Havnina al-samt at vera miðöld; men tað er tí, hann saknar náttúrligar framburðsresur millum tað gamla og tað nýggja. Hann sær at vit annaðhvørt hava litið tað gamla ella eisini kastað

tað frá okkum og eru lopin út í ta bæru ørsku í okkara bygning.

Av tí ið her er tikið úr bókini sæst at hetta er minst líka nógv ein bók fyri Foroyingar sum fyri fremmandafólk. Alla-

Heðin Brú.

GUDS HONDIN VAR YVIR MÆR

Skiparin er sessaður í stovu míni — hann ferir tó ikki skip longur, árin hava lagt hann á landi —. Eg lati hann tala, sessist við skrivimaskinuna og skrivi orðrætt niður hansara frásøgn:

»Landsynningur var ættin. Stormur, harður var streymurin, skipini lógu bótaðu inn móti landi.

Hetta var í pálmavíkuni. Tey flestu tonktu nokk uppá at koma inn til páskir.

Sjálvur fæddi eg eitt skip, men vit ætlaðu okkum ikki inn til páskir. Vit ætlaðu at royna um páskini á bankanum.

Løgdu vit so bakk úr vesturhavinum og út móti bankanum.

Tað var tá ikki fiskiveður. Kl. 12 páskaaftan høvdu vit loddskot í bankaróðini 80 favnar.

Eg átti frívakt frá 12 til 4.

Kl. 4 varð frívaktin útúrpað. Eg siggi tá, at barometrið er fallið meir enn túsma. Men helta barometrið arbeiddi ógvuliga lítið hvønn veg, so eg var ikki í iva um, at tað var ódnarveður í nærheiti. Annars var veðrið tolluliga gott, tað var nærmast fiskiveður. Vit tóku so tvey rep í størseglid, try í messanin og eitt í falkuna og settu »Símuna« fyri og byrjaðu so at lensa inn av bankanum.

Útsynningur sunnan var ættin. Eg stýrði sjálvur. Veðrið var soleiðis tá, at vit tosaðu um, at hon leyp einar seks sjei mil.

Við hetta lag sigldu vit í try korter.

So brennur hann á, ein glada í hvørt borðið.

Vit lensaðu so í try korter aftur. Vit høvdu loggið úti, men hugdu ikki at tí, fyrr enn vit høvdu lagi til. Tá visti loggið, at vit høvdu siglt við 12 mils ferð.

Men móti páskaðegnum, tá linnadi veðrið.

Eg ætlaði tá at taka landkenning fyri so mikið sikrari at koma út á bankan aftur, har sum eg ætlaði at royna.

Men ein gamal sjómaður var umborð. Hann sigur við meg, at um eg helt meg fáa fatir í bankanum, so var tað betri at halda seg eftir honum enn at fara undir land og fáa landkenning; tí harvið kundu vit fáa roynt eftir fiski annan páskaðag. Eg helt tað vera helt gjørt. Og so hildu vit aftur eftir bankanum.

Páskaðkvöld kl. 10 høvdu vit so aftur loddskot á bankanum. Tað var tá tolluligt veður, regnursk á útsynningi suðri.

Kl. 4 annan páskaðags morgun brann hann aftur á við ódnar-

staðnis í bókini merkja vit tann búna rithøvundin, sum ikki fimblar á, men ferir sín penn tryggj og miðvíst fram á tað mál, hann hevur sett sær.

veðri. Stormur og ringur sjógvur. Eg tók tá aftur til at lensa norður av bankanum. Eg stóð sjálvur við róðrið. Stormurin var ógiligur, so tað ýldi í bylgjunum.

Sum vit lensa, reistist ein sjógvur aftanfyri — og tað var sjálv havaldan, ið breyt. Ein gamal sjómaður stóð frammanfyri mær, sum stóð bundin við róðrið, rópar á meg, at eg skal taka hana undan. Eg, sum var ungur, skjótti ikki eftir hesum rópum, men renni hana norðvestur eftir fyri at umganga hetta skaðabrot. Og tað lukkaðist soleiðis, at tá ið sjógvurin hevði brotið, tá stóð skúmurin av honum á lærling.

Hevði eg so lurtað eftir hesum gamla manninum, so stóð skipið valla til bóta.

Vit sigldu so eitt stykki aftur, og tað sýntist fyri mínum eygum, sum at ein sterkari makt var við, ja tað sýntist sum skipið av eini ósjónligari makt varð ført omfyrir alt tað gramma hav, ið var at siggja.

Vit lögdu so einaferð til — vit lógu við stýriborðs hals. Vindurin var tá útsynningur vestan, orkanur og eitt grúsomt hav. Tað var um klokkan tvey seinrapartin, eg átti tá frívakt. Tað var tó ikki talan um nakran svøvn ella hvíld. Hvor maður var í sínum klæðum og klárur, um nakað skuldi gerast á.

Knappliga tá við eitt verður myrkt. Bestimaðurin, ið stóð í kappanum, rópar varsko. Skipið fær ein sjógv og fellur til undan sjónum og verður liggjandi. Lætt var at vita, hvat orsøkin var — lastin var skotist, saltið var fasti í annað borðið, tí tvær stýttur vóru brotaðar.

Mannskapið varð so orðnað í lastina til at lempa fyri at fáa skipið aftur á rættkjøl. So kraftugt hevði settið verið, at grót, sum lá niðast á botni undir saltinum, lá ovast undir dekkinum í keborð.

Tað var tó skjótt, at teir fingur skipið so tolluliga aftur á rættkjøl.

Sjógvurin var enn líka ringur. Kl. 4 eftirmiddag sprakk hann um til útnyrðing vestan. Stormurin var tá eitt sindur linnadur. Men tað var verri við sjónum, tí tá kom skipið at liggja meira tvørt fyri sjónum, og sjógvurin kundi tá altíð bróta inn á miðjuna, hvat ið skjótt kuadi volda ein óbøttligan skaða.

Eg tosaði tí um at fáa vent skipinum skjótast møgult. Hetta var tó lættari sagt enn gjørt, tí tá vóru eingir motorar, bert nakrir stumpar av seglum at manerera við í so ringum sjógv.

Men hvat sker so.

Aftur ein hægri makt til hjálpar. Skútan kom runt sjálf og kom soleiðis at liggja heint móti sjónum. Og vit vóru sloppir úr tí verstá vandanum.

Triðja páskaðags morgun fóru vit at lensa fyri at sleppa okkum inn.

Vit komu inn í øllum góðum. Fólk og særliga reidarin vóru full av ndran yvir, at vit skuldu hava kunnað hildið okkum á bankanum í so ringum veðri. Reidarin gloymdi tó ikki at geva okkum eina glósu sum: »tit hava nokk fiskað væl?« tó hann visti, at vit ikki kundu haft fiskað nakað fyri veðri.

Skiparin endar sína frásøgn og heldur fyri:

»Eg kendi Guðs hond yvir okkum á hesi ferð, og kenni eg meg fullvísan í, at um ikki henda hægri hondi var uppi í, spurdust vit ikki í aftur!

Brasilko kaffi

Vorumerki.

Hann, ið vil hava gott kaffi á jólum, hann keypið fra

Skæling,

Telefon 281.

ið hevur hitt verðinskenda

Brasilko kaffi

(Santos kaffi).

s.s. „Smiril’s“

Jule- og Nytaarsplan.

Mandag, d. 23. December:

Kl. 6.30 fra Thorshavn—Fuglefjord—Lervig—Klaksvig—Thorshavn (Motorbaad fra Fuglefjord nordpaa). Laster fra Kl. 16 til 18).

Tirsdag, d. 24. December:

Kl. 6.30 fra Thorshavn—Skaalevig—Tveraa—Vaag.

Torsdag, d. 26. December:

Kl. 6.30 fra Vaag—Tveraa—Skaalevig—Thorshavn.

Freitag, d. 27. December:

Laster fra Kl. 7 til 9.

Kl. 9 fra Thorshavn—Midvaag—Sandevaag—Vestmanhavn—Thorshavn.

Lørdag, d. 28. og Mandag, d. 30. December:

Planmæssigt (dog anløbes Kvalbo sydgaaende).

Tirsdag, d. 31. December:

Kl. 6.30 fra Thorshavn—Klaksvig—Lervig—Fuglefjord—Andefjord—Eldevig—Funding—Gjov—Klaksvig—Thorshavn.

Onsdag, d. 1. Januar:

Laster fra Kl. 7 til 9.

Torsdag, d. 2. Januar:

Kl. 6.30 fra Thorshavn—evt. Skaalevig—Tveraa—Vaag—Tveraa Thorshavn.

Thorshavn, d. 12. December 1935.

„Smiril’s“ Administrator.